

det er netvirksomheden, der er den direkte modervirksomhed for de øvrige virksomheder.

Bestemmelsen tjener et dobbelt formål:

Lovforslaget indebærer, at elproduktionsvirksomheder (kraftværker m.v.) ikke længere vil være underlagt hvile-i-sig-selv princippet, der har været lovfæstet siden ikrafttrædelsen af den nugældende elforsyningslov den 1.1.1977. Hvile-i-sig-selv princippet medfører, at optjente værdier som udgangspunkt skal benyttes til at nedbringe omkostningerne ved virksomhedens fremtidige drift, og i det omfang den eksisterende ordning har muliggjort en opsparing af værdier i elproduktionsvirksomhederne, har det derfor været forudsat, at disse værdier skulle komme forbrugerne til gode, jf. dog § 74, stk. 3.

Ved at placere det direkte ejerskab til elproduktionsvirksomhederne i netvirksomheden opnås, at udlodninger fra elproduktionsvirksomheder eller kapitalgevinster ved afståelse af ejerandele i disse virksomheder som udgangspunkt kun kan benyttes til netvirksomhedens bevillingspligtige aktiviteter, jf. § 70. I overensstemmelse med de forudsætninger, der ligger til grund for den eksisterende ordning, sikres det derfor, at de værdier, der er opsparet i perioden siden 1.1.1977, kommer forbrugerne til gode. Som det fremgår af bemærkningerne til § 74, stk. 3, vil netvirksomheden som ejer af (andele af) elproduktionsvirksomheder derimod fortsat kunne disponere frit over dels den egenkapital, der stammer fra tiden før den nuværende lovs ikrafttræden den 1.1.1977, dels den kapital, som der i øvrigt har kunnet disponeres frit over allerede under den hidtil gældende elforsyningslov.

Ejere af elproduktionsvirksomheder har under den eksisterende ordning som nævnt ikke kunnet have nogen berettiget forventning om, at der kunne opstå (yderligere) fri kapital, som kunne benyttes til udlodning eller lignende. Når elproduktionsvirksomhederne ikke længere vil være underlagt hvile-i-sig-selv princippet, må dette forventes at medføre en ikke ubetydelig forøgelse af elproduktionsvirksomhedernes værdi. Også denne værdistigning vil i medfør af den foreslåede ordning komme forbrugerne til gode.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 36, som sikrer, at den beskrevne ejerstruktur opretholdes, så længe elproduktionsvirksomheden bevares inden for en fælles ejerkreds, jf. nærmere bemærkningerne til denne bestemmelse.

I relation til transmissionsvirksomheder, systemansvarlige virksomheder og forsyningspligtige virksomheder sikrer stk. 2, at kommercielle ejerinteresser ikke får indflydelse på de kollektive elforsyningsvirksom-

heders drift, hvilket kunne være skadeligt for en fri konkurrence og skabe en risiko for misbrug. Bestemmelsen skal på dette punkt ses i sammenhæng med § 38, der modvirker denne risiko for så vidt angår tiden efter lovens ikrafttræden.

I medfør af stk. 3 har miljø- og energiministeren mulighed for at dispensere fra betingelsen i stk. 2, såfremt særlige hensyn tilsiger det.

Det er ikke muligt at udelukke, at bestemmelsen i stk. 2 - såfremt der ikke er mulighed for at dispensere herfra - vil kunne indebære, at der kun kan opnås bevilling ved overførsel af ejerandele mellem virksomheder, der ikke kan anses for at ligge inden for samme ejerkreds. Dette vil f.eks. kunne være tilfældet, såfremt den virksomhed, der søger netbevilling, delvis ejes af en juridisk person, der ikke besidder ejerandele i de transmissionsvirksomheder m.v., der i øvrigt ligger inden for den fælles ejerkreds. Det samme vil gælde, hvis kravet i stk. 2 fører til, at det indbyrdes forhold mellem ejernes andele i en transmissionsvirksomhed m.m. forrykkes. I givet fald ville kravet om overførsel af ejerandele til netvirksomheden kunne udgøre et ekspropriativt indgreb, hvilket ikke er tilsigtet.

Dispensationsadgangen forudsættes kun benyttet i netop de tilfælde, hvor en håndhævelse af stk. 2 ville kunne udgøre et ekspropriativt indgreb.

Til §§ 98 og 99

§ 98 indeholder overgangsbestemmelser, der opretholder tidligere givne bevillinger og tilladelser i overensstemmelse med deres indhold og løbetid. Langt den overvejende del af produktionsbevillingerne udløber med udgangen af 1999. I henhold til stk. 2 kan en bevillingspligtig virksomhed, når den har indgivet ansøgning om bevilling, midlertidigt fortsætte sin virksomhed uden bevilling indtil miljø- og energiministeren har afgjort ansøgningen. I stk. 3 gives endvidere hjemmel til, at bevillingskravene for net- og forsyningspligtvirksomhederne kan sættes gradvist i kraft. § 99 skal sikre hjemmel til fastsættelse af de nødvendige overgangsregler.

Til § 100

Med lovforslaget introduceres nye regler for prisregulering af sektoren. Hvile-i-sig-selv princippet afskaffes og produktion og handel fritages helt for prisregulering, mens prisreguleringen af de kollektive elforsyningsvirksomheder moderniseres.

I forbindelse med overgangen til en ny prisregulering er der behov for bestemmelser om opgørelse af